

ISTORIJA RAZVOJA ZEMUNSKJE BIBLIOTEKE
1812-1914.

SEMINARSKI RAD

<http://www.MATURSKIRADOVI.NET/>

ISTORIJA RAZVOJA ZEMUNSKJE BIBLIOTEKE 1812-1914.

Panorama Zemuna, XVIII vek

Istorijska pozadina osnivanja prve zemunske biblioteke

Posle dva rata sa Turskom (1716-18. i 1737-39. godine), Austrougarska je definitivno utvrdila kao svoj posed malo naselje u neposrednoj blizini Beograda, kao i Sremsku oblast. Pošto su sva naselja uz Dunav imala značaj kao pokrajinska naselja, godine 1746. ukinuta im je vlastelinska uprava. Pripala su Vojnoj granici, a 1749. Zemun je dobio slobodno upravljanje i svoju gradsku upravu, Magistrat.

Zgrada Magistrata

Uspostavljanjem građanske uprave Zemun se počeo razvijati kao trgovački grad koji je bio kapija tadašnje Evrope. Godine 1730. osnovan je granični prelaz Kotumac. Preko te stanice odvijala se trgovina robom sa istoka i sa zapada. Godine 1749. Zemun je imao oko 2700 stanovnika. Carski savetnik V. Taube pisao je 1776. da je privreda u usponu i da „trgovina čini ovo

mesto znamenitim. Pošto Zemun leži otprilike između Beča i Carigrada, sve što ovamo ili onamo ide mora proći kroz ovu varoš."

Među raznovrsnom robom koja se mogla naći kod zemunskih trgovaca, prodavale su se čak i boje za slikarska platna, kao i razne knjige. Prvi zemunski knjižari bili su Gavriilo Kovačević i Mihailo M. Jovanović. Srpskom knjigom bavili su se i trgovci Mojsije M. Lazarević, Dimitrije Nikolić, Vasilije Vasiljević, kao i komisionar Aleksandar E. Zahe. Uspešnom trgovinom, kao i razvijanjem zanata¹, u Zemunu se stvorilo građansko jezgro čija je inteligencija koristila knjige. Veliki broj trgovaca imao je članove porodice po glavnim gradovima Centralne Evrope, kao i u Carigradu, kako bi lakše razvijali svoju trgovinu. Na taj način su i napredne ideje, zajedno s knjigama, stizale u Zemun.

Pošto Zemun leži u neposrednoj blizini Beograda, njegovi stanovnici, najvećim delom Srbi, učestvovali su na razne načine u oslobodilačkoj borbi protiv Turaka, pomažući svom narodu s druge strane Dunava. Zanatlije su činile razne usluge ustanicima, dok su ih trgovci novčano pomagali. Takođe su se tu našli i umetnici, tj. prosvetni radnici. Tako je iz Zemuna u oslobođeni Beograd prešao i književnik Dositej Obradović i pozivao ostale učene Srbe na prosvetni rad.

Premda je Austrougarska vodila apsolutističku politiku, srpsko građanstvo se, pod vođstvom mitropolita Stevana Stratimirovića, pozivalo na ranije privilegije i tako izborilo za osnovnu narodno-crkvenu autonomiju, oličenu u crkvenim opštinama. To su bile zajednice svih stanovnika pravoslavne vere, kao i sveštenstva, u jednoj ili više parohija. Crkvene opštine su vodile računa o školama, kao i o drugim kulturno prosvetnim ustanovama, a čelnici su shvatili značaj dobro organizovanih škola i biblioteka.

Biblioteka slavenoserbska zemunska

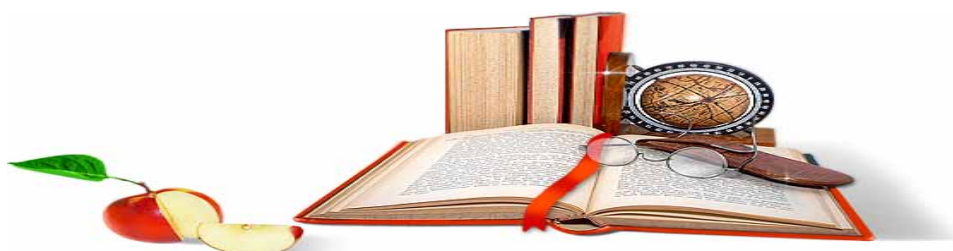
Austrougarska politika je radila na denacionalizaciji Srba, a zemunski su se Srbi protiv toga borili unapređivanjem sopstvenog kulturnog i verskog nasleđa, razvijanjem težnji ka otvaranju škola i drugih kulturno-prosvetnih ustanova. Postoji pomen iz 1725. godine - Zemun je tada bio veoma malo naselje - da je u njemu radila jedna škola i u njoj učitelj Toma. Dvadeset godina kasnije, pored Nikolajevske crkve izgrađena je Opšta srpska osnovna škola, sa ciljem da poučava pravoslavnu mladež u srpskom, ili tada zvanom slavenskom čitanju i pisanju.

¹ Zemun je 1754. imao 54 trgovaca, dok ih je 1801. u njemu živelo već 110. Na prelazu iz XVIII u XIX vek Zemun je imao dvanaest zanatskih esnafa sa četrdeset dva zanata.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com